

OBSAH

<i>Předmluva k druhému vydání</i>	5
<i>Předmluva k prvnímu vydání</i>	7

DÍL PRVÝ — OBECNÁ ČÁST

HLAVA I. — POJEM OBČANSKÉHO PRÁVA

§ 1. <i>Pojem a předmět československého občanského práva</i>	13
§ 2. <i>Význam československého občanského práva při socialistické výstavbě naší vlasti</i>	18
§ 3. <i>Systém československého občanského práva</i>	
I. <i>Systém občanského zákoníka</i>	20
II. <i>Systém občanského práva</i>	20

HLAVA II. — VĚDA OBČANSKÉHO PRÁVA

§ 1. <i>Socialistická věda občanského práva</i>	22
§ 2. <i>Stručný přehled vývoje buržoasních teorií občanského práva</i>	24

HLAVA III. — HISTORICKÝ VÝVOJ OBČANSKÉHO PRÁVA

§ 1. <i>Všeobecná charakteristika občanského práva vykořisťovatelských společenských formací</i>	27
I. <i>Občanské právo otrokářské</i>	27
II. <i>Právo feudální</i>	28
III. <i>Všeobecná charakteristika občanského práva buržoasního</i>	
A. <i>Základní rysy buržoasního občanského práva</i>	29
B. <i>Občanské právo v době průmyslového kapitalismu a v době monopolistického kapitalismu</i>	31
C. <i>Kodifikace buržoasního občanského práva</i>	34
§ 2. <i>Vývoj občanského práva na území ČSR až do osvobození r. 1945</i>	36
I. <i>Vývoj občanského práva na našem území až do vzniku Československé republiky</i>	36
II. <i>Vývoj občanského práva od vzniku Československé republiky do skončení okupace r. 1945</i>	37
§ 3. <i>Vývoj občanského práva v Československé republice po osvobození r. 1945</i>	40

HLAVA IV. — SOVĚTSKÉ SOCIALISTICKÉ OBČANSKÉ PRÁVO

§ 1. <i>Pojem a charakteristika sovětského občanského práva</i>	43
§ 2. <i>Poměr k předrevolučnímu občanskému právu</i>	45
§ 3. <i>Vývoj sovětského občanského práva</i>	

I. Úvodní výklad	47
II. Jednotlivé fáze vývoje	
A. Období Velké říjnové socialistické revoluce	48
B. Období cizí vojenské intervence a občanské války	49
C. Období přechodu k pokojné obnově národního hospodářství	50
D. Období boje za socialistickou industrialisaci země	54
E. Období boje za kolektivisaci zemědělství	54
F. Období boje za dovršení výstavby socialistické společnosti a vydání nové ústavy	
1. <i>Společenské, socialistické vlastnictví</i>	
a) Státní socialistické vlastnictví	56
b) Vlastnictví družstevně kolchozní	56
2. <i>Vlastnictví osobní</i>	58
3. <i>Drobné soukromé hospodářství</i>	59
G. Období Velké vlastenecké války	59
H. Období postupného přechodu od socialismu ke komunismu	60

HLAVA V. — PRAMENY OBČANSKÉHO PRÁVA

§ 1. <i>Pojem pramenů občanského práva</i>	61
§ 2. <i>Normy kogentní (donucující) a dispositivní (podpůrné)</i>	
I. Kogentní normy	65
II. Dispositivní normy	66
§ 3. <i>Používání občanskoprávních předpisů</i>	
I. Podmínky používání občanskoprávních předpisů (platnost a účinnost)	66
II. Časová, místní a osobní působnost občanského zákoníka	
A. Časová působnost	68
B. Místní a osobní působnost	70
§ 4. <i>Výklad občanskoprávních předpisů</i>	72

HLAVA VI. — OBČANSKOPRÁVNÍ POMĚR

§ 1. <i>Pojem občanskoprávního poměru</i>	78
§ 2. <i>Vznik, změna a zánik občanskoprávních poměrů</i>	
I. Právní skutečnosti	
A. Úkony	81
1. Právní úkon	82
2. Protiprávní úkon	83
B. Události	84
C. Konstitutivní výroky úřední a soudní	85
II. Právní domněnky a fikce	87
§ 3. <i>Prvky občanskoprávního poměru</i>	
I. Subjekt občanskoprávního poměru	91
II. Objekt občanskoprávního poměru	92
III. Obsah občanskoprávního poměru	
A. Právo a povinnost	93
B. Podstata subjektivního práva	94
C. Třídění subjektivních práv	95

HLAVA VIII. — OSOBY FYSICKÉ

§ 1. Způsobilost k právům a povinnostem	101
§ 2. Prohlášení za mrtvého	103
§ 3. Způsobilost k právním úkonům	105
§ 4. Zbavení svéprávnosti	110
§ 5. Příbuzenství, švagrovství a osoby blízké	112

HLAVA IX. — OSOBY PRÁVNICKÉ

§ 1. Obecný výklad o právnických osobách	114
§ 2. Vznik a zánik právnických osob	
I. Vznik právnických osob	120
II. Zánik právnických osob	121
§ 3. Státní organizace	
I. Hospodářské organizace	
A. Podniky státního socialistického sektoru	
1. Národní podniky	124
2. Organizace místního průmyslu a komunálního hospodářství	
a) Podniky místního průmyslu	128
b) Podniky komunálního hospodářství	129
c) Domovní správy	130
3. Organizace státního obchodu	
a) Podniky státního obchodu	131
b) Hlavní správy ministerstva vnitřního obchodu a po- věřenectva obchodu	132
4. Trusty a kombináty	
a) Trusty	134
b) Kombináty	135
B. Organizace materiálně technického zásobování	
1. Chozrasčotné hlavní správy odbytu a zásobování	136
2. Odbytové a zásobovací základny	137
C. Dopravní organizace	138
D. Státní peněžní ústavy	
1. Státní banka československá	139
2. Investiční banka	139
3. Státní spořitelny	140
E. Státní pojišťovna	140
II. Rozpočtové organizace	
1. Obecný výklad	141
2. Státní strojní a traktorové stanice a jiné zvláštní druhy roz- počtových organizací	142
§ 4. Organizace zahraničního obchodu	143
§ 5. Lidová družstva	144
I. Pojem a druhy lidových družstev	144
II. Jednotná zemědělská družstva	147

III. Lidová družstva a družstevní organizace podle zákona č. 53/
1954 Sb.

A. Lidová družstva

1. Pojem družstva	149
2. Členství v družstvu	151
3. Orgány družstva	151
a) Valná hromada	151
b) Představenstvo	152
c) Revisní komise	152
4. Hospodaření družstva	152

B. Družstevní svazy	153
-------------------------------	-----

C. Ústřední rada družstev	155
-------------------------------------	-----

§ 6. Dobrovolné organizace pracujícího lidu	155
---	-----

HLAVA X. — ČESKOSLOVENSKÝ STÁT JAKO SUBJEKT OBČAN-
SKÝCH PRÁV 157

HLAVA XI. — PODNIKOVÝ REJSTRÍK 159

HLAVA XII. — VĚCI A PRÁVA

§ 1. Věci

I. Pojem věci	162
-------------------------	-----

II. Rozlišování věcí	164
--------------------------------	-----

III. Věc hlavní a její příslušenství	169
--	-----

IV. Součást věci	170
----------------------------	-----

§ 2. Práva	171
----------------------	-----

HLAVA XIII. — OSOBNÍ NEMAJETKOVÁ PRÁVA

§ 1. Obecný výklad

I. Pojem a funkce osobních nemajetkových práv	173
---	-----

II. Historický vývoj

1. Právo na jméno	174
-----------------------------	-----

2. Právo autorské	175
-----------------------------	-----

3. Ochrana vynálezů, vzorků a známek	176
--	-----

§ 2. Ochrana jména a cti

A. Ochrana jména	176
----------------------------	-----

B. Ochrana cti	177
--------------------------	-----

§ 3. Právo autorské

A. Podstata a funkce autorského práva	178
---	-----

B. Subjekt a objekt autorského práva	179
--	-----

C. Vznik autorského práva	182
-------------------------------------	-----

D. Obsah autorského práva	182
-------------------------------------	-----

E. Přejedání majetkových práv autorských	184
--	-----

F. Ochrana autorského práva	185
---------------------------------------	-----

G. Práva příbuzná právu autorskému	186
--	-----

§ 4. Právo k vynálezům a zlepšovacím námětům

A. Právo k vynálezům	188
--------------------------------	-----

B. Právo k zlepšovacím námětům	190
--	-----

§ 5. <i>Právo k ochranným známkám a chráněným vzorům</i>	
A. Ochranné známky	191
B. Chráněné vzory	193

HLAVA XIV. — PRÁVNÍ ÚKONY

§ 1. <i>Pojem právního úkonu</i>	
I. Vymezení pojmu právního úkonu	196
II. Způsoby projevení vůle	199
§ 2. <i>Druhy právních úkonů</i>	202
§ 3. <i>Vznik (perfekce) právních úkonů</i>	205
§ 4. <i>Náležitosti právních úkonů</i>	206
I. Náležitosti osoby (subjektu)	207
II. Náležitosti vůle	
A. Vážnost vůle	208
B. Vůle prostá omylu	208
C. Svoboda vůle	210
III. Náležitosti projevu	
A. Srozumitelnost projevu	213
B. Určitost projevu	213
C. Předepsaná forma projevu	
1. Zákonná forma	215
a) Ústní forma	215
b) Písemná forma	215
2. Smluvená forma	218
IV. Náležitosti poměru vůle a projevu	
A. Nevědomá neshoda vůle a projevu	219
B. Vědomá neshoda vůle a projevu	222
V. Náležitosti objektu právního úkonu	
A. Možnost objektu právního úkonu	224
B. Dovolnost objektu právního úkonu	225
§ 5. <i>Složky právního úkonu</i>	
I. Obecný výklad	227
II. Podmínky	228
§ 6. <i>Výklad projevů vůle při právních úkonech</i>	232
§ 7. <i>Neplatnost právních úkonů</i>	
I. Pojem a druhy neplatnosti	235
II. Následky neplatnosti	238
§ 8. <i>Odporovatelnost právních úkonů</i>	239

HLAVA XV. — ZASTOUPENÍ A PLNÁ MOC

§ 1. <i>Zastoupení</i>	
I. Obecný výklad	243
II. Zákonné zastoupení	
A. Jednotlivé druhy zákonného zastoupení	245
B. Opatrovnictví	245
III. Dobrovolné zastoupení	248
§ 2. <i>Plná moc</i>	248

§ 3. <i>Plné moci při provozování podniku</i>	
I. Prokura	251
II. Podnikové plné moci	252

HLAVA XVI. — POČÍTÁNÍ ČASU 253

HLAVA XVII. — PROMLČENÍ

§ 1. <i>Pojem promlčení</i>	255
§ 2. <i>Promlčitelná a nepromlčitelná práva</i>	257
§ 3. <i>Doba promlčení</i>	
I. Trvání promlčecí doby	258
II. Přerušování promlčení	260
III. Stavení promlčení	261
§ 4. <i>Rozdíl mezi promlčením a preklusí</i>	262

DÍL DRUHÝ — PRÁVA VĚCNÁ

HLAVA XVIII. — OBECNÉ ZÁSADY VLASTNICKÉHO PRÁVA

§ 1. <i>Pojem vlastnického práva</i>	267
§ 2. <i>Vývoj vlastnického práva</i>	271
§ 3. <i>Vlastnictví v naší společnosti</i>	275
§ 4. <i>Obsah vlastnictví</i>	279
§ 5. <i>Druhy a formy vlastnictví</i>	
I. Vlastnictví k výrobním prostředkům a k vyrobené produkci	291
II. Vlastnictví k prostředkům osobní spotřeby	291
§ 6. <i>Nabývání vlastnictví</i>	
I. Obecný výklad	294
II. Způsoby nabývání vlastnictví	296
A. Nabývání vlastnictví smlouvou	296
B. Nabývání vlastnictví ze zákona anebo výrokem úředním	298
C. Nabývání vlastnictví vydržením	298
D. Nabývání vlastnictví k věcem, které nikomu nenáleží	299
E. Nabývání vlastnictví nálezem věci ztracené	300
F. Nabývání vlastnictví přírůstkem	301
G. Nabývání vlastnictví zpracováním a případy podobné	302
§ 7. <i>Ochrana vlastnického práva, držby a detence</i>	
I. Obecný výklad	304
II. Ochrana vlastnictví	
A. Žaloba na vydání věci (reivindikace)	306
B. Žaloba zápůrčí (negatorní)	308
III. Ochrana držby a detence	
A. Ochrana svépomocí	309
B. Ochrana poskytovaná výkonnými orgány místních národních výborů	310
C. Soudní ochrana	311

§ 8. <i>Spoluvlastnictví</i>	
I. Právní poměr všech spoluvlastníků k osobám třetím vzhledem k celé věci	313
II. Právní poměr jednotlivého spoluvlastníka k osobám třetím vzhledem k jeho spoluvlastnickému podílu	313
III. Právní poměry mezi spoluvlastníky navzájem	
A. Za trvání spoluvlastnického poměru	315
B. Se zřetelem ke zrušení spoluvlastnictví	317
§ 9. <i>Zánik vlastnického práva</i>	319

HLAVA XIX. — STÁTNÍ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ

§ 1. <i>Subjekt a objekt státního socialistického vlastnictví</i>	321
§ 2. <i>Obsah státního socialistického vlastnictví</i>	323
§ 3. <i>Nabývání státního socialistického vlastnictví</i>	
I. Rozšířená socialistická reprodukce	325
II. Znárodnění	326
III. Výkup půdy	326
IV. Konfiskace	327
V. Propadnutí jmění či věci, zabránění věci	327
VI. Peněžité tresty	328
VII. Daně, dávky a poplatky	328
VIII. Propadnutí plnění z neplatného právního úkonu	328
IX. Propadnutí starých úschov	328
X. Nabytí vlastnictví k věcem, které nikomu nenáleží	328
XI. Nález věci ztracených	329
XII. Zpracování a případy podobné	329
XIII. Odúmrť	329
XIV. Akty mezinárodního práva	329
§ 4. <i>Správa národního majetku</i>	
I. Účel správy národního majetku	330
II. Způsoby správy národního majetku (všeobecně)	330
III. Jednota moci a vlastnictví	331
IV. Správa národního majetku rozpočtovými organizacemi	
a) Převody správy národního majetku	335
b) Zcizování národního majetku	336
c) Pronájem	336
d) Právo zatížit spravované části národního majetku	336
e) Právo odevzdat části spravovaného národního majetku do trvalého užívání podle § 103 odst. 2 obč. zák.	337
f) Právo nabývat majetku do státního socialistického vlastnictví	337
V. Operativní správa	338
VI. Odevzdání do trvalého užívání	354

HLAVA XX. — DRUŽSTEVNÍ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ

§ 1. <i>Podstata, funkce a obsah družstevního socialistického vlastnictví</i>	357
§ 2. <i>Subjekt a objekt družstevního socialistického vlastnictví</i>	360
§ 3. <i>Nabývání družstevního socialistického vlastnictví</i>	362

HLAVA XXI. — OCHRANA SOCIALISTICKÉHO VLASTNICTVÍ . . . 365

HLAVA XXII. — OSOBNÍ VLASTNICTVÍ

§ 1. Podstata, funkce a obsah osobního vlastnictví 370
§ 2. Subjekt a objekt osobního vlastnictví 371

HLAVA XXIII. — SOUKROMÉ VLASTNICTVÍ 378

HLAVA XXIV. — VLASTNICTVÍ K STAVBĚ A PRÁVO STAVBY

§ 1. Úvod 382
§ 2. Vlastnictví k stavbě 383
§ 3. Právo stavby 385

HLAVA XXV. — VĚCNÁ BŘEMENA

§ 1. Podstata a funkce věcných břemen 386
§ 2. Subjekt a objekt věcných břemen 387
§ 3. Obsah věcných břemen 389
§ 4. Druhy věcných břemen 390
§ 5. Vznik a zánik věcných břemen 391
§ 6. Právo požívání a právo užívání k vlastní potřebě 394
§ 7. Výměnek 398

HLAVA XXVI. — PRÁVO ZÁSTAVNÍ

§ 1. Podstata a funkce zástavního práva 400
§ 2. Vznik zástavního práva
I. Pohledávka 402
II. Zástava 403
III. Skutečnosti, s nimiž je spojen vznik práva zástavního
A. Smluvní neboli dobrovolné zástavní právo 404
B. Exekuční zástavní právo 406
C. Zákonné zástavní právo 407
§ 3. Rozsah zástavního práva 408
§ 4. Práva a povinnosti ze zástavního práva
I. Před splatností pohledávky 409
II. Při splatnosti pohledávky 410
§ 5. Neplatné úmluvy 412
§ 6. Zástavní právo vespolečné 413
§ 7. Právo nadzástavní 413
§ 8. Pořadí zástavních práv 414
§ 9. Převod (přechod) zástavního práva 415
§ 10. Zánik zástavního práva 415

HLAVA XXVII. — PRÁVO ZADRŽOVACÍ

§ 1. Pojem a podstata zadržovacího práva 417
§ 2. Zvláštní případy zadržovacího práva 418
§ 3. Obsah zadržovacího práva 419
§ 4. Zánik zadržovacího práva 419

HLAVA XXVIII. — KNIHOVNÍ PRÁVO

§ 1. Pozemkové knihy	420
§ 2. Zásady knihovního práva	
I. Zásada vkládání (princip intabulační)	424
II. Zásada volnosti	425
III. Zásada legality	425
IV. Zásada materiální publicity	426
V. Zásada veřejnosti (formální publicity)	428
VI. Zásada priority	428
VII. Zásada přehlednosti	429
§ 3. Knihovní zápisy	430
§ 4. Řízení ve věcech knihovních	430

338 / VI